

L'encanyissada, un ecosistema fràgil

Molts de vosaltres en cursos anteriors, amb els vostres companys de classe o bé amb la vostra família vareu passar uns dies al Delta de l'Ebre; uns altres no heu estat mai, però segur que heu vist reportatges, fotos....i quines ganes d'anar!!

Uns i altres sabeu que en el Delta de l'Ebre hi ha diferents ambients, platges, arrossars, canyissars, el propi riu, aiguamolls, basses, etc. Però, quins factors ambientals els fa diferents entre ells?

Fig1. Les Basses

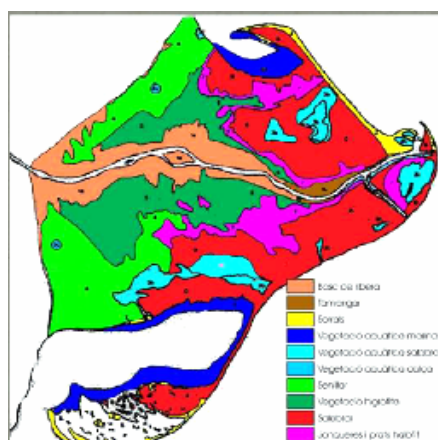

fig2. Vegetació potencial

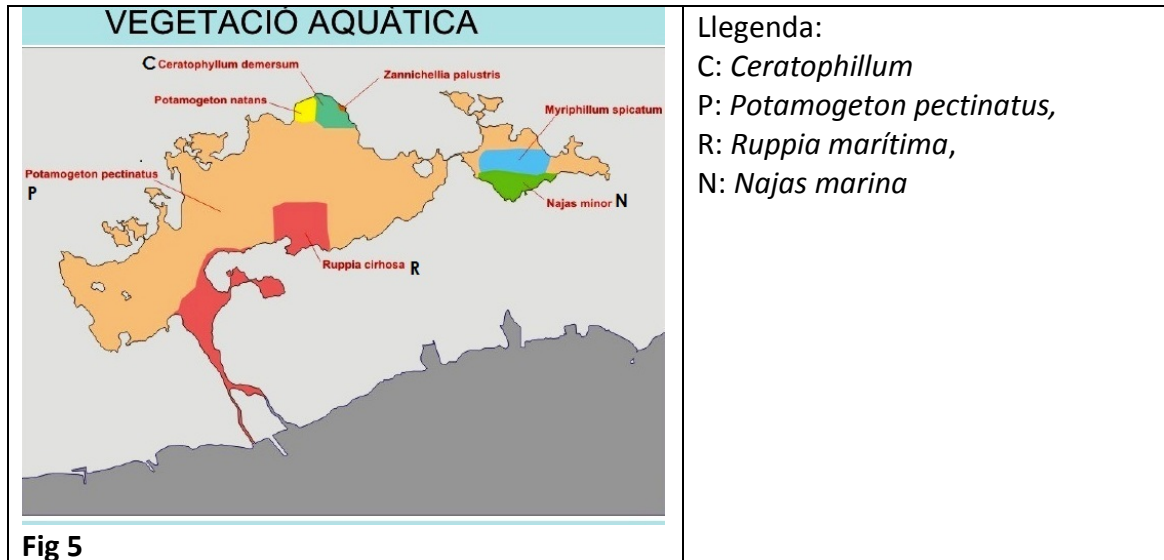
Albert Gonzalez (Camp d'aprenentatge del Delta de l'Ebre)

Els diferents factors ambientals que expliquen la diversitat d'ambients del Delta són:

- Granulometria del sòl: sorres, fangs i llims
- Tipus d'aigües freàtiques i superficials
- Salinitat de les aigües: dolces, salobres, salines, hipersalines
- Alçaria del terreny (0 a 5 metres)
- Profunditat edàfica i nivell d'inundació

Influeixen els factors ambientals en la distribució d'espècies?

El dibuix de sota representa el cobriment vegetal de la llacuna de l'Encanyissada pels diferents macròfits (productors primaris aquàtics macroscòpics).

- Busqueu imatges de les espècies de les que es parla en la fig. 5
- Compareu el mapa de la fig 5 amb la figura 3 i 4 on es veu la xarxa de rec Quina és la variable ambiental que condiona la distribució de macròfits representada al mapa anterior? Quines espècies tenen un marge de tolerància ampli i quines estrets segons la variable anomenada?

Qui hi viu a una bassa com l'Encanyissada?

En l'apartat anterior heu vist quines espècies de vegetals estan adaptats als factors ambientals que caracteritzen a les basses, però hi ha molts més organismes que hi viuen, hi ha altres poblacions d'essers vius que estan adaptats a viure en aquest ambient. Com ja sabeu, el conjunt d'essers vius que hi viuen rep el nom de biocenosi.

- A continuació teniu una graella amb algunes poblacions que hi viuen a l'Encanyissada i els seus aliments, vosaltres haureu de construir una xarxa tròfica de la bassa de l'Encanyissada i completar la graella indicant el nivell tròfic que ocupen. Busqueu imatges dels diferents organismes de la vostra xarxa.

organismes	alimentació	Nivells tròfics
Larva de mosquit Larva de rendilla	Fitoplàncton	
Gambussia <i>Gambussia affinis</i>	Larves de mosquit, petits crustacis, algues, i detritus	
fitoplàncton		

Gammarus	Detritus	
Insectes aquàtics	Larves de mosquit i rendilla	
Anguila <i>Anguilla anguilla</i>	Larves d'insectes, crustacis, zooplàncton, peixos	
Llisa/ <i>Chelon labrosus</i>	Zooplancton	
Arpella <i>Circus aeroginosus</i>	Ànecs, serps (carronyera)	
Fartet/ <i>Aphanius iberus</i>	Larves de mosquit i rendilla	
Cabusso <i>Podiceps cristatus</i>	Peixos petits, insectes, plantes	
Llobarro/ llop <i>Dicentrarchus labrax</i>	Invertebrats aquàtic alevins de llisa i mojarra	
Fotja/ <i>Fulica atra</i>	macròfits	
Espècie humana	Llisa, fotja, llobarro, anguila	

- El Catàleg de fauna amenaçada de Catalunya considera l'espècie del fartet en perill d'extinció (la seva supervivència a curt termini és poc probable). El fartet es trobava a tota la costa catalana i avui les poblacions sofreixen una forta regressió, es limita a molt poques localitats de la costa, als Aiguamolls de l'Empordà, al Delta del Llobregat (reintroduït), alguns punts de la Costa Daurada i al Delta de l'Ebre (on actualment viu la població més nombrosa).

Els principals problemes de conservació del fartet són la pèrdua i el deteriorament del seu hàbitat, i l'arribada de la gambússia (*Gambusia affinis*), una petit peix d'origen nord-americà molt agressiu que es va introduir per eliminar les larves de mosquit.

Expliqueu a que es deu que la gambússia ha pogut ser una de les causes de regressió de les poblacions del fartet? Quin nom rep aquest tipus de relació entre les dues espècies?